

Оценявайки положителните промени в съвременната българска действителност Д. Димов пише: „Завой направи и политиката. Някога предно място в нея заемаха теоретиците, доктринерите. Днес те минават на заден план. Пред тях застава реалния политик, който е чужд на теоретичните увлечения и на политическите утопии. Той работи в кръга на определени възможности и гони постижими цели.“

Д. Димов не си прави никакви илюзии, че е възможно да се осъществи някъде по света идеално организирано общество, но вярва във възможностите на регулирания от разума и практичната деловитост обществен модел, който се стреми към равновесие между преимуществата на разума и силата на чувствата. Разсъждавайки върху практичността на съвременника, авторът пише: „В тази насока се движи днес не само научното, но и наивното съзнание. И за обикновения човек има цена само този, който не знае много и не върши много, но това, което знае, може да го извърши, а това, което може, знае кога да го извърши.“

В статиите на Димитър Димов се поставя и важният социо-философски проблем за противоречието между равенството и свободата в едно общество, където свободата е само за едни, а равенството – за бедните народни маси, приравнени в нищетата си. Този социален проблем е основен в романа „Тютюн“, а в статиите от края на 30-те години в сп. „Златорог“ авторът брани свободата на личността и равенството на всеки гражданин и правото му на житейски и професионален избор.

Не само в статиите на Д. Димов, но и в почти всички материали (по социологически теми в списание „Златорог“) с либерално-демократична проблематика, се съдържат обществена и гражданска загриженост за икономическото неравенство и съчувствие към страданията на бедните. „Златорожки“ са и идеите на Димов за народния колектив и „колективната душа“, за изключителната важност на народопсихологическите проблеми и т. н.

Новооткритите три статии на Д. Димов са неоспоримо доказателство за неговата същност на интелектуалец с буржоазно-демократично мислене⁶. Негов идеал в онези години, както вече казах, е практичният човек и човекът на успеха, а и самият той, като учен и особено като романист, е имал амбицията да се реализира с блестящ успех. По времето, когато сътрудничи в „Златорог“, както и в сп. „Философски преглед“ (виж: Х г. – 1939, с. 133), той усилено пише, поправя, преработва, стреми се да създаде съвършена романова постройка, в която да действат странни и